

Łódź, dnia 22 kwietnia 2021 roku

Pani
Karolina Kowalska
Wójt Gminy Sadkowice

WK – 602/22/2021

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 2137), informuję Panią Wójt, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Urzędzie Gminy Sadkowice¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2018-2019 oraz z I półrocza 2020 roku, dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; zadłużenia jednostki; prowadzenia rachunkowości; gospodarki kasowej; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; udzielania dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych; ewidencji i inwentaryzacji składników majątku; dochodów i wydatków w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz naruszenia procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły w szczególności²:

I.

W zakresie kontroli wewnętrznej

Kontrole wybranych zagadnień, wskazanych w planie kontroli zarządczej na 2019 rok, przeprowadzono w sposób ogólnikowy, zawężając analizę do danych statystycznych, z pominięciem oceny badanej próby pod względem jej zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz wskazaniem ewentualnych działań zapobiegawczych, mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w przyszłych okresach. Powyższe naruszało przyjęte w kontrolowanej jednostce zasady kontroli zarządczej, zawarte w zarządzeniu nr 23/2016 Wójta Gminy Sadkowice z dnia 3 czerwca 2016 roku oraz zarządzeniu nr 24/2016 z dnia

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 17 grudnia 2020 roku – 19 lutego 2021 roku. Protokół został podpisany w dniu 9 kwietnia 2021 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

3 czerwca 2016 roku. Wskazane unormowania zakładały realizację celów w obszarach zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji. Z treści protokołu dokumentującego czynności kontrolne przeprowadzone w dniu 18 września 2019 roku w zakresie cyt. „...sprawdzenia podatku od środków transportowych” wynikało, że komisja nie stwierdziła nieprawidłowości w tym zakresie, jednocześnie prace weryfikacyjne ograniczono do ustalenia ilości złożonych deklaracji na podatek od środków transportowych na 2019 rok oraz ilości wydanych decyzji dla podatników, którzy nie dopełnili tego obowiązku. W czasie przeprowadzania kontroli kierownik jednostki był już zapoznany z nieprawidłowościami stwierdzonymi przez inspektorów Najwyższej Izby Kontroli w ramach prowadzonych czynności kontrolnych w dniach 20 marca – 9 kwietnia 2019 roku, dotyczących prawidłowości dokumentacji podatkowej w zakresie podatku od środków transportowych za lata 2017-2018. Braki w dokumentacji podatkowej odnoszącej się do podatku od środków transportowych, za 2019 rok oraz za I półrocze 2020 roku, stwierdzili również inspektorzy RIO w Łodzi. Powyższe wskazuje, że kontrola zarządcza w Urzędzie Gminy w Sadkowicach jest sprawowana w niewystarczającym stopniu, gdyż nie podjęto działań mających na celu zmniejszenie obszarów ryzyka w omawianym obszarze, mimo identyfikacji nieprawidłowości.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości budżetowej

1. Księgi rachunkowe Gminy Sadkowice (organu) oraz Urzędu Gminy w Sadkowicach (jednostki budżetowej) były prowadzone z naruszeniem zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217), a mianowicie:
 - podstawą zapisów w ewidencji księgowej były dokumenty, które nie spełniały wymogu określonego art. 21 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, tj. nie zawierały informacji w zakresie zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono we wszystkich objętych próbą kontrolną dokumentach;
 - operacje w zakresie poniesionych kosztów i zaciągnięcia zobowiązania za dostawy i usługi ujmowano w urządzeniach księgowych w dacie zapłaty, wskazując jako dowód źródłowy „wyciąg bankowy”, np. pod pozycją 239/42-43 – wyciąg bankowy z dnia 18 listopada 2019 roku, ujęto fakturę nr 5/2019 z dnia 12 listopada 2019 roku na kwotę 246.404,63 zł tytułem „Termomodernizacja Szkoły w Sadkowicach”. Operację zaewidencjonowano na kontach: Wn 080, Ma 201-1/1162 wraz z klasyfikacją budżetową - dział 801, rozdział 80101, § 6050, jako koszt oraz na koncie pozabilansowym 998 (strona Ma) wraz z ww. klasyfikacją budżetową. Powyższe naruszało art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej. Zgodnie z przytoczonym przepisem prawa dowodem źródłowym była ww. faktura, która powinna być ujęta w urządzeniach

księgowych pod datą jej wpływu do jednostki, tj. w dniu 12 listopada 2019 roku;

- stwierdzono przypadki zaniechania ujęcia powstałych w danym okresie sprawozdawczym zobowiązań z tytułu dostaw i usług, co naruszało § 3 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 25/2017 Wójta Gminy Sadkowice z dnia 31 marca 2017 roku w sprawie przyjętych zasad rachunkowości, zgodnie z którym - ze względu na nieistotny wpływ na sytuację finansową jednostki oraz zasadę kasową obowiązującą w sprawozdawczości budżetowej przyjmuje się zasadę, że w księgach rachunkowych danego miesiąca ujmowane są zobowiązania uznane, dotyczące kosztów danego miesiąca, udokumentowane dowodami księgowymi otrzymanymi do 7 dnia następującego miesiąca. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do faktury nr F0022/10/2019 z dnia 31 października 2019 roku na kwotę 43.200,00 zł za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, która wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 6 listopada 2019 roku, a zaewidencjonowano ją pod datą 19 listopada 2019 roku (poz. ksiąg. 239/24-26 - wyciąg bankowy). Omawianą nieprawidłowość odnotowano również w odniesieniu do kosztów z tytułu składek na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za październik 2019 roku, które do ksiąg rachunkowych wprowadzono pod datą 18 listopada 2019 roku, co naruszało art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym;
- przyjęta zasada numeracji dowodów księgowych nie pozwalała zidentyfikować dokumentu źródłowego na podstawie, którego dokonano zapisu księgowego, co naruszało art. 23 ust. 2 ww. ustawy, zgodnie z którym - zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji;
- zapisów korygujących dokonywano niezgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy o rachunkowości, który określa zasady poprawiania błędów w zapisach księgowych, ujawnionych po zamknięciu miesiąca lub w księgach prowadzonych przy użyciu komputera, zgodnie z którym - stwierdzone błędy w zapisach poprawia się przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów (storno), dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi. Oznacza to, że operacje korygujące należy wprowadzić do urzędzeń księgowych na podstawie sporządzonego dowodu wewnętrznego (polecenie księgowania), a nie poprzez modyfikację istniejących w urzędzeniach księgowych zapisów. Powyższe skutkowało niezgodnościami ewidencji księgowej ze sporządzonymi sprawozdaniami budżetowymi zamkniętych okresów sprawozdawczych;
- zaniechano ujęcia w urzędzeniach księgowych wszystkich zdarzeń gospodarczych odnotowanych na dowodzie źródłowym - wyciąg bankowy nr 202/2019 z dnia 30 września 2019 roku. Kwota poniesionych wydatków wynikająca z ww. dokumentu wynosiła 63.036,70 zł, podczas gdy w urzędzeniach księgowych zaewidencjonowano wydatki w kwocie 12.217,59 zł. Różnica stanowiła kwotę 50.819,11 zł, którą w całości stanowiła zapłata zobowiązania wynikającego z faktury 36/2019 z dnia 31 sierpnia 2019 roku za zakupione kruszywo na drogi gminne wewnętrzne,

odnotowana na wyciągu pod poz. 1. Brak zgodności pomiędzy danymi ujętymi pod datą 30 września 2019 roku w ewidencji księgowej prowadzonej w księdze głównej Urzędu Gminy a danymi wynikającymi z wyciągu bankowego nr 202 z dnia 30 września 2019 roku naruszał art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Ponadto, zgodnie z art. 24 ust. 1 - 4 ustawy o rachunkowości - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco;

- operacje w zakresie zrealizowanych dochodów budżetowych były ewidencjonowane w księgach rachunkowych jednostki budżetowej (Urzędu) w kwotach zbiorczych, co uniemożliwiało weryfikację uwzględnionych w nich kwot częściowych, wynikających z poszczególnych operacji odnotowanych na danym wyciągu bankowym, np. w dzienniku zdarzeń pod poz. 239/1 z dnia 18 listopada 2019 roku zaewidencjonowano wpływ dochodów budżetowych w kwocie 482.213,86 zł, natomiast według zapisów wyciągu bankowego - łączna suma wpływów na rachunek bankowy wynosiła 482.207,83 zł, różnica stanowiła wartość 6,03 zł. Powyższe naruszało art. 20 ust. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe zbiorcze - służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione.
- 2. Stwierdzono niezgodną z zapisami obowiązującego w kontrolowanej jednostce planu kont oraz z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342), ewidencję na kontach syntetycznych księgi głównej Gminy Sadkowiec (organu) oraz księgi głównej Urzędu Gminy (jednostki budżetowej), w zakresie niżej wymienionych operacji gospodarczych:
 - korektę zobowiązań na kwotę 0,22 zł ujęto w urządzeniach księgowych pod datą 31 grudnia 2019 roku na stronie Ma konta 240 - Pozostałe rozrachunki, w korespondencji z kontem 961 - Wynik wykonania budżetu. Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów - konto 961 służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu, na którym ujmuje się po stronie Wn przeniesienie poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu, w korespondencji z kontem 902 oraz niewykonanych wydatków z kontem 903, natomiast po stronie Ma ujmuje się przeniesienie zrealizowanych dochodów budżetu w korespondencji z kontem 901. Należy wskazać, że konto 240 - Pozostałe rozrachunki, ma charakter rozliczeniowy, a nie wynikowy i dlatego też nie koresponduje z kontem 961;
 - na koncie analitycznym 240-3 - Wpływy wadium, prowadzonym w księdze głównej organu, odnotowano operacje w zakresie rozliczeń przyjętych wadium oraz zabezpieczeń należytego wykonania umów, które drugostronnie ujmowano na koncie 133 - Rachunek budżetu. Środki pieniężne pochodzące z ww. tytułów stanowią wartość depozytową i nie mogą być przechowywane

na rachunku prowadzonym dla rozliczeń budżetowych. Zgodnie z zasadami prowadzenia ewidencji księgowej w jednostkach sektora finansów publicznych, w tym w jednostkach budżetowych, określonych w przepisach ww. rozporządzenia - wszelkie operacje dotyczące przyjmowania i zwrotu środków pieniężnych stanowiących sumy depozytowe (kaucje, wadia, zabezpieczenia należytego wykonania umów) podlegają ewidencji na koncie 139 – Inne rachunki bankowe, w korespondencji z kontem rozrachunkowym 240 – Pozostałe rozrachunki. Ewidencję ww. operacji powinny odzwierciedlać zapisy ksiąg rachunkowych jednostki budżetowej - Urzędu Gminy, a nie jak miało to miejsce w kontrolowanej jednostce – zapisy ksiąg organu. Ponadto należy wskazać, że ujęcie kwot z ww. tytułów na koncie 133 w księgach jednostki samorządu terytorialnego zawyżyło stan środków pieniężnych budżetu (wartość bilansowa 1.185.386,04 zł) o kwotę 65.545,00 zł, stanowiących depozyty przechowywane na rachunku budżetu (saldo Ma konta 240-3), co również wpływało na dane zaprezentowane w sprawozdaniu budżetowym Rb-ST – stan środków na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego za 2019 rok, zniekształcając informację o środkach pieniężnych pozostających w dyspozycji Gminy Sadkowice;

- zaniechano ujęcia w urzędzeniach księgowych wszystkich zdarzeń gospodarczych odnotowanych na dowodzie źródłowym – wyciąg bankowy nr 202/2019 z dnia 30 września 2019 roku, naruszając przepisy ww. rozporządzenia, zgodnie z którymi - konto 130 – Rachunek bieżący, służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Kwota poniesionych wydatków wynikająca z wyciągu bankowego nr 202 z dnia 30 września 2019 roku wynosiła 63.036,70 zł, podczas gdy w urzędzeniach księgowych zaewidencjonowano na koncie 130 (strona Ma) wydatki na łączną kwotę 12.217,59 zł, różnica na kwotę 50.819,11 zł, dotyczyła operacji odnotowanej pod poz. 1 wyciągu bankowego. W konsekwencji powyższego, saldo końcowe ksiąg rachunkowych jednostki budżetowej było wyższe o ww. kwotę od salda wynikającego z rozliczeń odnotowanych na wyciągu bankowym z dnia 30 września 2019 roku. Tymczasem - konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej. Ponadto, wydatku nie uwzględniono w sprawozdaniu budżetowym z wykonania planu wydatków Rb-28S za okres od początku roku do dnia 30 września 2019 roku;
- operacje w zakresie wpłat należności podatkowych ujmowano w kwotach zbiorczych na podstawie zapisów wyciągu bankowego z pominięciem konta rozrachunkowego 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych oraz bez wskazania klasyfikacji budżetowej. Stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - konto 221 służy do ewidencji należności jednostek z tytułu dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat. Na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia)

należności. Na koncie 221 ujmuje się również należności z tytułu podatków pobieranych przez właściwe organy. Zapisy z tego tytułu mogą być dokonywane na koniec okresów sprawozdawczych na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej (zaległości i nadpłaty). Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą. Ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji budżetowej może być też stosowana alternatywnie na kontach korespondujących z kontem należności z tytułu dochodów budżetowych. Konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma - stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat;

- stwierdzono przypadki ewidencjonowania operacji, których nie przewidywał katalog zdarzeń określony dla kont: 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych oraz 221- Należności z tytułu dochodów budżetowych. Pod datą ostatniego dnia miesiąca kończącego dany kwartał, dokonywano odpisu zrealizowanych kwot należności, operację ujmując na kontach: Wn 720, Ma 221, co szczegółowo opisano *na stronach 55-56 protokołu*;
- operacje wynikające ze sprawozdań budżetowych Rb-27S oraz Rb-28S sporządzonych przez podległe Gminie jednostki budżetowe, ewidencjonowano na kontach odpowiednio 901 – Dochody budżetowe oraz 902 – Wydatki budżetowe, w kwotach zbiorczych, z pominięciem podziałek klasyfikacji budżetowej, co naruszało przepisy ww. rozporządzenia, zgodnie z którymi - konto 901 służy do ewidencji dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego, na którym po stronie Ma ujmuje się m.in. dochody budżetu na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222. Natomiast konto 902 służy do ewidencji wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na stronie Wn konta 902 ujmuje się w szczególności wydatki jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań budżetowych, w korespondencji z kontem 223. Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont 901 oraz 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów oraz wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji;
- dochody budżetowe realizowane przez Urząd Gminy w Sadkowicach ujmowano na kontach: 133 – Rachunek budżetu (strona Wn) w korespondencji z kontem 222-3 – Rozliczenie dochodów budżetowych Urząd Gminy (strona Ma), z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej. Na podstawie danych wynikających z konta 222-3 sporządzano jednostkowe sprawozdanie budżetowe z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S), realizowanych przez ww. jednostkę budżetową, podczas gdy zgodnie z opisem do konta 222 zawartym w ww. rozporządzeniu - na stronie Ma konta 222 ujmuje się przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu, dokonane przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 133.

Natomiast w odniesieniu do sprawozdań budżetowych należy wskazać, że zawarte w nich dane powinny odzwierciedlać konta jednostki budżetowej, tj. konto 130 - Rachunek bieżący oraz konto 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych;

- operacje w zakresie dochodów jednostki samorządu terytorialnego, tj.: subwencji, bądź dotacji ewidencjonowano w księgach Urzędu Gminy na kontach: Wn 130, Ma 720, oraz w księgach rachunkowych organu na kontach: Wn 133, Ma 222-3 wraz z klasyfikacją budżetową. Powyższy schemat ewidencji ww. zdarzeń wynikał z faktu prowadzenia wspólnego rachunku bankowego dla budżetu Gminy i dla jednostki prowadzącej obsługę budżetu, tj. Urzędu Gminy. Przedmiotowe operacje powinny być ujmowane pod datą wpływu na rachunek budżetu na kontach: Wn 133, Ma 901 wraz z klasyfikacją budżetową, natomiast jednostkowe sprawozdanie budżetowe Urzędu Gminy powinno uwzględniać operacje w zakresie realizowanych dochodów przez jednostkę budżetową – Urząd;
- operacje księgowe w zakresie udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych ewidencjonowano w księgach rachunkowych organu na kontach: Wn 133, Ma 224-10 wraz z klasyfikacją budżetową - tytułem otrzymane udziały oraz Wn 224-10, Ma 222-3 - tytułem wykonane udziały, na podstawie danych wynikających z informacji przekazywanych przez Ministerstwo Finansów bądź urzędy skarbowe. Operacje w zakresie wykonanych dochodów z ww. tytułów ujmowano także w księgach rachunkowych jednostki budżetowej – Urzędu Gminy, na kontach: Wn 221, Ma 720 wraz z klasyfikacją budżetową - tytułem przypis należności oraz Wn 720, Ma 221 - tytułem wykonane udziały. Ujęcie ww. operacji w dwóch księgach skutkowało powstaniem sald na koncie rozrachunkowym 224 księgi głównej organu oraz na koncie 221 księgi głównej jednostki budżetowej. Saldo należności wykazane na koncie 224 wraz z analitykami 19, 17, 7, 9, na których ewidencjonowano operacje w zakresie udziałów w podatku od osób prawnych przekazywanych przez urzędy skarbowe wynosiło 741,00 zł (ujęte w bilansie Gminy Sadkowice za 2019 rok w pozycji II.2. aktywów – należności od budżetów, natomiast saldo należności z tego samego tytułu odnotowane na koncie 221-1 w kwocie 6.728,27 zł wykazano w bilansie jednostki budżetowej w poz. B.II.2. aktywów – należności od budżetów. Powyższe wskazuje, że należności z ww. tytułu wykazano podwójnie w dwóch sprawozdaniach finansowych, tj. jednostki budżetowej (Urzędu Gminy) oraz jednostki samorządu terytorialnego – Gminy Sadkowice, co naruszało art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Ponadto, ujęcie operacji z tytułu udziałów w podatku dochodowym na koncie jednostki budżetowej 221 naruszało przepisy ww. rozporządzenia, zgodnie z którymi - środki z ww. tytułu być ewidencjonowane w księgach rachunkowych organu, które służą do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami, a w szczególności: z tytułu rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez organy podatkowe na rzecz budżetu jednostki samorządu terytorialnego, oraz z tytułu rozrachunków dotyczących udziałów w dochodach innych budżetów. Przedmiotowe konto (224) koresponduje z kontem 133 w zakresie odnotowanych wpływów z ww. tytułów na rachunek budżetu oraz z kontem 901 w zakresie wykonanych dochodów z omawianych tytułów (ewidencja na podstawie informacji przekazywanych przez Ministerstwo Finansów bądź urzędy skarbowe). Natomiast przychody z ww. tytułów powinny odzwierciedlać konta księgi głównej prowadzonej dla Urzędu Gminy, zgodnie ze wskazaniem zawartym w § 9 rozporządzenia

Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych;

- operacje w zakresie odsetek bankowych wpływających na wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony dla rozliczeń w zakresie projektu pn. „Program Operacyjny Polska Cyfrowa”, ewidencjonowano w księgach rachunkowych zarówno jednostki - Urzędu Gminy, jak i organu - Gminy Sadkowice, a mianowicie: w księgach rachunkowych jednostki na koncie 240-8 - Pozostałe rozrachunki, w korespondencji z kontem 130-1-6 (bez wskazania klasyfikacji budżetowej) oraz w księgach rachunkowych organu, w tych samych kwotach i datach zdarzenia. Należy wskazać, że jeżeli rachunek bankowy projektu prowadzi się jako rachunek ewidencjonowany na koncie 130, to nie dokonuje się już księgowania powielających jego dane na koncie 133 w ewidencji budżetu. Zgodnie z opisem funkcjonowania konta 130 zawartego w planie kont kontrolowanej jednostki - służy ono do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu dochodów i wydatków, objętych planem finansowym. Na stronie Wn ujmuje się wpływy środków pieniężnych: otrzymanych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym oraz dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 223; z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 221 lub innym właściwym kontem. Ponadto, zrealizowane wydatki i dochody ujmowane są w księgach rachunkowych organu na kontach odpowiednio: 901 i 902, na podstawie danych wynikających z jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S;
 - operacje księgowe w zakresie przekazanych odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, ewidencjonowano na koncie 229-5 - Pozostałe rozrachunki publicznoprawne, księgi głównej Urzędu Gminy, podczas gdy zgodnie z przyjętą systematyką operacji księgowych zdarzenia te powinny być odnotowane na kontach: Wn 405 - Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, Ma 130 - Rachunek bieżący, wraz z klasyfikacją budżetową;
 - operacje w zakresie ewidencji poniesionych nakładów inwestycyjnych ujmowano na koncie 080 - Środki trwałe w budowie (inwestycje), bez podziału na konta analityczne uwzględniające poszczególne zadanie inwestycyjne, co było wymagane przez przepisy ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów oraz przez postanowienia polityki rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem nr 25/2017 Wójt Gminy Sadkowice z dnia 31 marca 2017 roku. Według powyższych regulacji - ewidencja szczegółowa do konta 080 prowadzona jest według poszczególnych zadań inwestycyjnych dotyczących środków trwałych, zapewniając skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych.
3. Weryfikacja jednostkowych sprawozdań budżetowych oraz zbiorczych sprawozdań budżetowych wykazała następujące nieprawidłowości:

- odnotowano przypadek złożenia przez kierownika danej jednostki budżetowej dwóch odrębnych sprawozdań budżetowych z wykonania planu dochodów budżetowych za te same okresy sprawozdawcze: jednostkowe sprawozdanie Rb-27S złożone przez Urząd Gminy za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2019 roku zawierało dane w zakresie ustalonego planu dochodów, dochodów wykonanych, dochodów otrzymanych oraz należności, natomiast drugie sprawozdanie Rb-27S za ten sam okres uwzględniało dane w zakresie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień oraz decyzji wydanych przez organ podatkowy. Przedmiotowe sprawozdania zatwierdzili: Wójt Gminy i Skarbnik Gminy. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono również w odniesieniu do złożonych jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27 za okres od początku roku do dnia 30 września 2019 roku. Powyższe naruszało § 4 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564), zgodnie z którym - gminy zobowiązane są sporządzać sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych za: marzec, czerwiec, wrzesień i za rok - wypełniając kolumny: "Plan (po zmianach)", "Należności", "Potrącenia", "Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)", "Dochody otrzymane", "Saldo końcowe", "Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy", "Skutki udzielonych ulg i zwolnień ...", "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy". W związku z powyższym - kontrolowana jednostka zobowiązana była do sporządzenia jednego sprawozdania za ww. okresy sprawozdawcze, które powinno przedstawiać dane we wszystkich kolumnach wymaganych przywołanym przepisem prawa. Następnie Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego powinna sporządzić zbiorcze sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych, w pełnym zakresie informacji wynikających ze sprawozdań jednostkowych z wykonania planu dochodów budżetowych;
- stwierdzono różnice pomiędzy danymi wykazanymi w sprawozdaniach zbiorczych sporządzonych przez Gminę Sadkowice a sumą danych wykazanych w sprawozdaniach jednostkowych gminnych jednostek organizacyjnych, tj.: suma poniesionych wydatków sklasyfikowanych w rozdziale 852 - pomoc społeczna, wykazanych w jednostkowych sprawozdaniach budżetowych Rb-28S za III kwartał 2019 roku, wyniosła 726.374,06 zł, natomiast w sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za ww. okres, poniesione wydatki w ww. rozdziale wynosiły 726.336,06 - różnica stanowiła kwotę 38,00 zł. Powyższe naruszało zapisy § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu;

- odnotowano przypadki niezgodności danych wynikających z dokumentów źródłowych (jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S) z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych organu w zakresie zrealizowanych dochodów budżetowych (obroty konta strona Ma 901). Na podstawie danych wynikających z jednostkowych sprawozdań budżetowych z wykonania planu dochodów budżetowych, sporządzonych za okres od początku roku do dnia 30 kwietnia 2019 roku, ustalono że łączna kwota zrealizowanych dochodów wynosiła 8.879.848,09 zł, natomiast obroty konta księgowego 901 (strona Ma) na ww. dzień wynosiły 8.879.851,09 zł, różnica stanowiła kwotę 3,00 zł;
 - odnotowano przypadki niezgodności danych wykazanych w zbiorczych sprawozdaniach budżetowych: z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S); z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S) oraz w sprawozdaniach budżetowych Rb-NDS z danymi wynikającymi odpowiednio: z obrotów konta 901 (strona Ma) – dochody budżetowe i obrotów konta 902 (strona Wn) – wydatki budżetowe, za okresy sprawozdawcze: od początku roku do dnia 30 czerwca 2019 roku oraz od początku roku do dnia 30 września 2019 roku. Powyższe naruszało § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
5. W odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych Rb-PDP - z wykonania podstawowych dochodów podatkowych oraz rocznych sprawozdań budżetowych Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku oraz od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, stwierdzono że przedstawione w nich kwoty, w zakresie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, oraz skutków finansowych zwolnień wynikających z uchwały Rady Gminy, wykazano w nieprawidłowych wysokościach, a mianowicie:
- przy obliczaniu skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości za 2018 rok, nie uwzględniono kwoty skutków w wysokości 34.582,47 zł, dotyczącej przedmiotów opodatkowania podlegających zwolnieniu na podstawie uchwały nr XXX/119/05 Rady Gminy Sadkowice z dnia 29 grudnia 2005 roku w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości, tj.: budynków i gruntów służących do realizacji zadań z zakresu kultury, ratownictwa pożarniczego bądź gospodarki wodno – ściekowej;
 - przy obliczaniu skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości za 2019 rok, nie uwzględniono kwoty skutków w wysokości 10.476,30 zł, obejmującej przedmioty opodatkowania podlegające zwolnieniu na podstawie ww. uchwały;
 - przy obliczaniu skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości za lata 2014-2018, w związku ze złożoną w 2019 roku korektą deklaracji podatkowych obejmujących ww. okres, nie uwzględniono skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych dla przedmiotów opodatkowania podlegających zwolnieniu na podstawie ww. uchwały tj.: budynków i gruntów służących do realizacji zadań z zakresu kultury oraz ratownictwa pożarniczego za lata 2014-2018 w kwocie 142.943,05 zł;

- w korekcie sprawozdania budżetowego Rb-PDP za 2019 rok uwzględniającej uwagi zawarte w wystąpieniu pokontrolnym Izby Administracji Skarbowej w Łodzi oraz korektę deklaracji na podatek od nieruchomości za rok 2014, zaniechano wskazania kwoty skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości podlegających zwolnieniu na mocy uchwały organu stanowiącego w kwocie 8.260,48 zł;
- przy obliczaniu skutków finansowych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości za 2018 rok, przyjęto stawki ustawowe dla wybranych przedmiotów opodatkowania, podczas gdy należało przyjąć stawkę lokalną określoną w uchwale nr XXIII/142/2016 Rady Gminy Sadkowice z dnia 28 listopada 2016 roku, a mianowicie: zastosowano stawkę ustawową dla gruntów - 0,49 zł za m², dla budynków - 7,90 zł za m², natomiast prawidłowo należało uwzględnić stawkę lokalną dla gruntów pozostałych - 0,22 zł za m², dla budynków pozostałych - 4,00 zł za m². W konsekwencji zawyżono skutki finansowe o kwotę 10.476,30 zł;
- przy obliczaniu skutków finansowych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości za 2019 rok, w związku ze złożoną w 2019 roku korektą deklaracji podatkowych obejmujących lata 2014 - 2018, przyjęto stawki ustawowe dla wybranych przedmiotów opodatkowania, podczas gdy prawidłowo należało przyjąć stawki lokalne określone uchwałą nr XXIII/142/2016 Rady Gminy Sadkowice z dnia 28 listopada 2016 roku, co skutkowało zawyżeniem wyliczonych skutków o kwotę 142.943,05 zł;
- do obliczenia skutków finansowych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości za 2018 rok oraz za 2019 rok, przyjęto powierzchnie przedmiotów opodatkowania inne, niż wykazano w deklaracjach podatkowych złożonych przez podmioty zwolnione z opodatkowania, tj. OSP w Olszowej Woli, OSP w Sadkowicach, OSP w Lubani.

Stwierdzone powyżej nieprawidłowości naruszały przepisy § 3 ust. 1 pkt 9 i pkt 10 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którymi - sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina lub miasto na prawach powiatu mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu. W przypadku zastosowania przez gminę lub miasto na prawach powiatu obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego. W kolumnie "Skutki udzielonych ulg i zwolnień..." wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych), skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał

rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień.

6. W bilansie z wykonania budżetu Gminy Sadkowice za 2019 rok stwierdzono, że w pozycji I.1.1. aktywów bilansu - Środki pieniężne budżetu, wykazano wartość niewykorzystanych dotacji oraz naliczonych odsetek od środków dotacji przechowywanych na rachunkach bankowych podlegających zwrotowi do budżetu państwa w kwocie 1.092,95 zł oraz wartość przechowywanych na rachunku budżetu depozytów z tytułu przyjętych wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umowy na kwotę 65.545,00 zł. Zgodnie z przyjętą w sprawozdaniu finansowym systematyką podziału aktywów pieniężnych, środki innych podmiotów, pozostające na rachunku bankowym na dzień bilansowy, powinny być wykazane w poz. I.1.2. aktywów - Pozostałe środki pieniężne. Powyższe naruszało § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 7 do rozporządzenia.
7. Opis funkcjonowania kont z zespołu 2, zawarty w planie kont dla Urzędu Gminy, wprowadzonym zarządzeniem nr 25/17 Wójta Gminy Sadkowice z dnia 31 marca 2017 roku, nie zawierał zasad wyodrębnienia zobowiązań wymagalnych, czego wymóg wynikał z art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - określając zasady (politykę) rachunkowości, należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Ponadto § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, stawia wymóg aby zakładowy plan kont zawierał wytyczne do prawidłowego sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

W zakresie realizacji dochodów z tytułu podatków i opłat

1. Zaniechano ewidencji przypisów należności podatkowych pobieranych przez inkasentów na koncie pozabilansowym 991 - Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków, co naruszało § 12 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375), zgodnie z którym - w ewidencji podatkowej należy stosować konto pozabilansowe 991 - Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników, które otwiera się na podstawie dokumentu powierzającego funkcję inkasenta (w tym wypadku uchwały nr IV/28/2019 z dnia 30 stycznia 2019 roku,

zgodnie z którą Rada Gminy Sadkowice powierzyła sołtysom funkcję inkasentów). W związku z powyższym obowiązkiem jednostki było prowadzenie rozliczeń z ww. tytułu na przedmiotowym koncie. Ponadto taki sposób ewidencji przewidziano w obowiązujących w kontrolowanej jednostce zasadach rachunkowości dla organu podatkowego, których zapisy stanowią załącznik do funkcjonującej polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem nr 25/2017 z dnia 31 marca 2017 roku.

2. W zakresie złożonych przez podatników deklaracji na podatek od nieruchomości - osoby prawne, wydanych decyzji w sprawie podatku od nieruchomości osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą oraz informacji stanowiących podstawę ich wydania, w latach 2018-2019, stwierdzono że:
 - podatek o numerze ewidencyjnym (...) ³ (osoba prawna) nie zgłosił do opodatkowania gruntu (...) ⁴ pod nowopowstałym budynkiem, przeznaczonym do działalności gospodarczej, oddanym do użytkowania w 2019 roku. Zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków, grunt ten zaklasyfikowano jako użytek rolny, dlatego też podatek zastosował stawkę podatku ustaloną dla gruntów rolnych. Organ podatkowy zweryfikował złożoną przez podatnika deklarację na podatek rolny na 2019 rok, uznając ją za prawidłową, co potwierdzał podpis pracownika merytorycznego. Natomiast zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.) - przez zajęcie gruntów sklasyfikowanych jako użytki rolne na prowadzoną działalność gospodarczą należy także rozumieć podjęcie przez przedsiębiorcę na tych gruntach działań zmierzających do osiągnięcia przychodu, w tym także czynności przygotowawczych, m.in. polegających na budowie inwestycji przeznaczonej do tej działalności. W związku z powyższym, ww. grunt powinien zostać opodatkowany podatkiem od nieruchomości zgodnie ze stawką wskazywaną w uchwałach Rady Gminy Sadkowice w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości, od momentu rozpoczęcia prac inwestycyjnych zmierzających do wzniesienia budynku przeznaczonego na działalność gospodarczą. W trakcie czynności kontrolnych RIO, organ podatkowy wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień, a w dniu 27 stycznia 2021 roku podatek złożył korektę deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2018 - 2020, w których nieruchomość o pow. 7.600,00 m² opodatkował stawką określoną dla gruntów wykorzystywanych do działalności gospodarczej. Powstała zaległość podatkowa wraz z odsetkami w łącznej kwocie 19.303,00 zł została uregulowana w dniu 28 stycznia 2021 roku;

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- podatnik o numerze (...) ⁵ (osoba prawna) wskazał do opodatkowania: budynek związany z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 46 m², grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni 200 m², pozostałe budynki o powierzchni 180 m² i grunty pozostałe o powierzchni 1.000 m², natomiast na koncie podatnika przypisano podatek naliczony według kategorii przedmiotu opodatkowania: grunty pozostałe o powierzchni 1.200 m² oraz budynki pozostałe o powierzchni 226 m²;
- podatnik o numerze (...) ⁶ (osoba prawna) - na koncie podatnika przypisano podatek naliczony w kategorii przedmiotu opodatkowania - grunty pozostałe o powierzchni 55,00 m², którego to przedmiotu opodatkowania nie uwzględniono w złożonej deklaracji. Według ewidencji gruntów i budynków, przedmiotowa nieruchomości stanowiła własność osoby fizycznej, którą uwzględniono w zakresie opodatkowania podatkiem rolnym. Powyższe naruszało przepis art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne, grunty zadrzewione lub zakrzewione na użytkach rolnych, lasy z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (w tej części podlegają one opodatkowaniu tylko podatkiem od nieruchomości). Powyższą nieprawidłowość stwierdzono również wobec podatnika o numerze (...) ⁷, z tym, że ten podatnik wykazał zajmowany grunt w deklaracji;
- podatnik (...) ⁸ (osoba prawna) w złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości wykazał do opodatkowania użytki rolne w kategorii grunty pozostałe podlegające zwolnieniu z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy. Organ podatkowy zadeklarowane przedmioty opodatkowania zarejestrował w urządzeniach księgowych nie wnosząc uwag do sporządzonej przez podatnika deklaracji. Wskazać należy jednak, że użytki rolne niezajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, nie stanowiły przedmiotów podlegających zwolnieniu na podstawie ww. uchwały, która dotyczyła

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatku od nieruchomości. Użytki rolne, która nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym;

- podatnik o numerze konta (...) ⁹ (osoba fizyczna), złożył informację w sprawie podatku od nieruchomości (wpływ z dnia 24 stycznia 2018 roku), w której wykazał budowlę o zaniżonej wartości. Na podstawie danych uzyskanych z serwisów internetowych, tj. Systemu Informacji Przestrzennej Gminy Sadkowice, kontrolujące ustaliły, że w kwietniu 2018 roku na działkach (...) ¹⁰ o łącznej powierzchni 6.642 m², stanowiącej własność podatnika, znajdował się obszar utwardzony kostką brukową o powierzchni ok. 3.425m² oraz ogrodzenie przedmiotowej nieruchomości, które podatnik wyszacował na wartość 30.000,00 zł. W związku z powyższym należy stwierdzić, że w złożonej informacji w sprawie podatku od nieruchomości, wartość budowli określono z naruszeniem art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Przedmiotowa informacja zawierała podpis pracownika merytorycznego, stwierdzającego poprawność zadeklarowanych przedmiotów opodatkowania. W trakcie czynności kontrolnych RIO, organ podatkowy wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień w przedmiocie opodatkowania. W dniu 18 lutego 2021 roku podatnik złożył korektę informacji w sprawie podatku od nieruchomości za 2018 rok oraz za 2019 rok, w których wykazał wartość budowli w kwocie 163.000,00 zł. Na podstawie decyzji ustalających, w dniu 8 marca 2021 roku odnotowano wpływ należności podatkowej w łącznej kwocie 7.980,00 zł.

Powyższe nieprawidłowości wskazują, że organ podatkowy nie podjął wystarczających działań w celu ustalenia stanu faktycznego, na podstawie art. 272 pkt 3 i art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.), zgodnie z którymi - organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności stanu faktycznego z przedstawionymi dokumentami, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

3. Dla podatników prowadzących działalność gospodarczą organ podatkowy prowadził konta rozliczeniowe z tytułu podatku od nieruchomości w podziale na nieruchomości związane z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz pozostałe nieruchomości np.: na koncie o numerze (...) ¹¹ rozliczano

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia

należności podatkowe od w zakresie podatku od nieruchomości wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, natomiast na koncie o numerze (...) ¹² rozliczano należności podatkowe w tym podatku od nieruchomości wykorzystywanych na cele mieszkaniowe. Powyższe naruszało § 11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, który wskazuje, że dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku, czyli tylko rodzaj podatku stanowi podstawę utworzenia kolejnego konta, a nie okoliczność czy podatnik zajmuje przedmiot opodatkowania na prowadzenie działalności czy też nie, bądź ile tych nieruchomości podlegających opodatkowaniu posiada. W myśl art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 11, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3. Powyższą nieprawidłowość odnotowano w odniesieniu do innych podatników, np. (...) ¹³.

4. W odniesieniu do udzielania przez organ podatkowy ulg w zapłacie podatków stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - organ podatkowy decyzją nr FN.3126.5.2018 z dnia 14 czerwca 2018 roku umorzył zaległość podatkową, na wniosek osób, które nie były stroną w postępowaniu podatkowym. Na podstawie dokumentacji podatkowej ustalono, że na koncie zmarłego podatnika odnotowano zaległość podatkową z tytułu I i II raty podatku rolnego za 2018 rok. O zastosowanie ulgi w zapłacie ww. zaległości zwróciły się osoby spokrewnione z podatnikiem, które oświadczyły, że pomimo braku prawnego uregulowania stanu majątkowego nieruchomości, są jej użytkownikami. W opisanym stanie faktycznym organ podatkowy zobowiązany był odmówić wszczęcia postępowania, z uwagi na fakt, że wnioskujący nie byli stroną postępowania podatkowego w sprawie zastosowania ulgi w zapłacie zaległości podatkowej. Wójt Gminy mogłaby umorzyć zaległość podatkową z urzędu po zmarłym podatniku, jeżeli zaistniałyby przesłanki określone art. 67d § 1 pkt 4 ustawy Ordynacja podatkowa. Decyzja o umorzeniu zaległości w stosunku do osób

29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

trzecich mogłaby zostać podjęta przez organ podatkowy dopiero w sytuacji orzeczenia w drodze decyzji o odpowiedzialności osób trzecich za zaległości zmarłego podatnika (art. 100 ustawy Ordynacja podatkowa);

- decyzję nr 3123.9.2020 z dnia 12 czerwca 2020 roku wydano na wniosek podatnika, który nie precyzował żądania strony. Wnioskujący zwracał się cyt. „o umorzenie II raty podatku od nieruchomości od prowadzonej działalności gospodarczej”, bez wskazania jakiego okresu (roku) dotyczy wnioskowana ulga, natomiast powyższą decyzją umorzono zaległość z tytułu II raty podatku od nieruchomości za 2020 rok. Należy podkreślić, że rozstrzygnięcie decyzji w sprawie ulgi w zapłacie podatku, o którym mowa w art. 210 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa, winno odnosić się do zgłoszonego przez podatnika konkretnego żądania. W wyroku z dnia 15 czerwca 2011 roku Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że *„...wyniku sprawy nie należy utożsamiać jedynie z prawidłowym wyliczeniem nadpłaty, przy jakimkolwiek jej uzasadnieniu, lecz jako prawidłowo załatwioną sprawę administracyjną, w której właściwie odczytano żądanie strony”* (I FSK 1096/10, LEX nr 1082170). Analogiczną nieprawidłowość odnotowano w przypadku decyzji umarzających zaległości podatkowe o numerach: FN.3126.2.2018 z dnia 5 kwietnia 2018 roku; FN. 3123.2.2019 z dnia 3 czerwca 2019 roku; FN. 3123.10.2020 z dnia 25 czerwca 2020 roku; FN.3123.11.2020 z dnia 25 czerwca 2020 roku;
 - organ podatkowy wydawał zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie na wzorze niezgodnym z obowiązującym, który został określony w § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 roku w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 350). Powyższą nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do wydanego zaświadczenia o przyznanej pomocy de minimis w rolnictwie na mocy decyzji nr FN.3123.2.2019 z dnia 3 czerwca 2019 roku oraz decyzją nr FN.3126.1.2019 z dnia 4 lutego 2019 roku.
5. W zakresie prawidłowości opodatkowania podatkiem od środków transportowych ujawniono liczne przypadki zaniechania ujęcia w załącznikach do deklaracji składanych przez podatników danych technicznych pojazdu wymaganych do ustalenia stawki podatku, np.: podatnik o numerze (...) ¹⁴ (osoba prawna) w załącznikach DT-1 do deklaracji złożonych w latach 2018 - 2020 dla pojazdów: ciągnik siodłowy i samochód ciężarowy o masie całkowitej pojazdu powyżej 12 ton, nie wskazał rodzaju zawieszenia. Powyższe wskazuje na zaniechanie czynności sprawdzających albo nienależyte ich wykonywanie.
6. W przypadku zaniechania przez podatnika złożenia deklaracji na podatek od środków transportowych organ podatkowy wydawał decyzję określającą - ustalając wysokość podatku dla jednej raty za dany rok, np.: dla podatnika

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

o numerze konta (...) ¹⁵ Wójt Gminy w dniu 21 marca 2019 roku wydał decyzję FN.3124.2.A.2.2019 w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od środków transportowych z tytułu I raty 2019 roku na kwotę 2.710,00 zł dla wskazanych w decyzji oraz w dniu 3 października 2019 roku wydał decyzję nr FN.3124.2.A.61.2019 w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od środków transportowych z tytułu II raty 2019 roku na kwotę 2.710,00 zł. Zgodnie z art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa – jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, albo powstałego zobowiązania nie wykazano, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego. Dlatego też decyzja określająca wysokość zobowiązania podatkowego powinna uwzględniać roczny charakter podatku. Powyższą nieprawidłowość odnotowano w wydanych decyzjach: (...) ¹⁶.

7. Organ podatkowy przed wydaniem decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego zaniechał formalnego wszczęcia postępowania podatkowego, stosownie do wymogu wynikającego z art. 165 § 1 – 3 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym – postępowanie podatkowe wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu, wszczęcie postępowania z urzędu następuje w formie postanowienia. Datą wszczęcia postępowania z urzędu jest dzień doręczenia stronie postanowienia o wszczęciu postępowania.
8. W odniesieniu do działań windykacyjnych w zakresie zaległości w podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych oraz w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - odnotowano liczne przypadki wydania przez organ podatkowy decyzji ustalających wysokość zaległości podatkowych, które to decyzje nie miały podstaw prawnych. Przykładowo, w dniu 10 marca 2016 roku Wójt Gminy, na podstawie art. 21, art. 13, art. 207 ustawy Ordynacja podatkowa, wydała decyzję nr Fn. 3161.24009033.1.2016, ustalając wysokość zaległości podatkowych w podatku rolnym i podatku od nieruchomości, na łączną kwotę 2.067,00 zł. Zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podatek od nieruchomości jest nakładany na podatników, będących osobami fizycznymi, w drodze decyzji administracyjnej, która ma charakter ustalający (konstytutywny). W celu dochodzenia zaległości podatkowych obowiązujące przepisy nie wymagają wydania w takiej sytuacji dodatkowej

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

decyzji, w tym przypadku ustalającej wysokość zaległości podatkowej i odsetek (należy wysłać upomnienie, a potem wystawić tytuł wykonawczy). Na podstawie art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa wydawana jest natomiast decyzja określająca, ale decyzja ta określa wysokość zobowiązania podatkowego, a nie wysokość zaległości podatkowej. Powyższą nieprawidłowość stwierdzono również w odniesieniu do zaległości odnotowanych na koncie podatników o numerach: (...) ¹⁷;

- organ podatkowy zaniechał działań windykacyjnych w odniesieniu do zaległości z tytułu II raty podatku za 2015 rok w podatku od środków transportowych w wysokości 329,00 zł, odnotowanej na koncie podatnika o numerze (...) ¹⁸. Roszczenie o zapłatę podatku uległo przedawnieniu z dniem 31 grudnia 2020 roku. Zgodnie z art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Przedawnienie oznacza, że po upływie określonego okresu zobowiązanie podatkowe wygasa, zgodnie z art. 59 § 1 pkt 9 ww. ustawy, organ podatkowy nie ma już wówczas prawa dochodzić wykonania nieuiszczonej daniny. Brak bieżącego monitorowania podjętych działań egzekucyjnych, skutkowało zaniżeniem dochodów budżetowych Gminy Sadkowice, czym naruszono art. 254 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej: ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

W zakresie dochodów z majątku

1. Analiza wykonywania budżetu za 2018 rok oraz za 2019 rok, wykazała że kontrolowana jednostka nie dokonywała bieżącej aktualizacji planu finansowego w zakresie dochodów ze sprzedaży majątku. Z zaplanowanych w budżecie Gminy na 2018 rok dochodów ze sprzedaży nieruchomości w kwocie 50.000,00 zł, Gmina zrealizowała dochody w wysokości 5.345,88 zł, natomiast w 2019 roku zaplanowane dochody z ww. tytułu wynosiły 20.000,00 zł, podczas gdy wykonane dochody z tego tytułu wyniosły 5.268,96 zł. Jednostka nie dokonywała zmian w trakcie danego roku budżetowego w zakresie ustalonych uchwałą budżetową wielkości planu w tym zakresie. Po przeprowadzonych w 2018 roku oraz 2019 roku postępowaniach przetargowych na zbycie nieruchomości, które zakończyły

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

się wynikiem negatywnym, jednostka posiadała wiedzę, że zakładane kwoty dochodów nie będą zrealizowane. Bieżąca analiza przebiegu wykonania budżetu umożliwia podejmowanie działań korygujących w zakresie planowanych pierwotnie wielkości.

2. ustalono, że część składników majątkowych Gminy Sadkowice w postaci gruntów i budynków przekazano do użytkowania dyrektorom jednostek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sadkowice, bez prawnego określenia praw i obowiązków związanych z tym władaniem, jak również zakresu odpowiedzialności danej jednostki wobec organu reprezentującego właściciela oraz jej uprawnień w stosunku do posiadanej nieruchomości. Wartość przekazanych do użytkowania składników majątku zaewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostek oświatowych, bez właściwej ich wyceny. Powyższe naruszało przepisy art. 43, art. 44 i art. 45 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 ze zm.), zgodnie z którym - ustanowienie trwałego zarządu jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną. Jednostka organizacyjna ma prawo korzystania z nieruchomości oddanej w trwały zarząd, a w szczególności do: korzystania z nieruchomości w celu prowadzenia działalności należącej do zakresu jej działania. Trwały zarząd na rzecz jednostki organizacyjnej ustanawia właściwy organ, w drodze decyzji (w tym przypadku Wójt Gminy).

W zakresie wydatków inwestycyjnych

Stwierdzono brak kontrasygnowania przez Skarbnika Gminy lub osobę przez niego upoważnioną umowy nr 373/2015 z dnia 20 października 2015 roku z wykonawcą dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania pn. „Budowa i przebudowa sieci wodociągowej w m. Nowe Sadkowice, Trębaczew, Lubania, Kłopotczyn, Nowy Kłopotczyn i Zaborze”, która powodowała powstanie zobowiązania pieniężnego. Powyższe naruszało art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), który wskazuje, że jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

W zakresie ewidencji majątku i inwentaryzacji

1. Saldo konta 080 odzwierciedlające koszty inwestycji niezakończonych, na dzień 31 grudnia 2019 rok wynosiło 375.445,48 zł. Na saldo składało się 25 zadań inwestycyjnych, z czego 20 zadań na łączną kwotę 244.733,48 zł rozpoczęto w latach 2009-2018, a zaewidencjonowane koszty dotyczyły sporządzenia projektów bądź koncepcji dla danych przedsięwzięć. Ze względu na określony przepisami prawa okres obowiązywania dokumentacji projektowej, na ww. dzień bilansowy były one już nieaktualne, ponadto realizacja zadań została zaniechana. W związku z tym koszty podlegały przeksięgowaniu w koszty prowadzonej działalności jednostki. Brak bieżącej weryfikacji salda konta 080 podważa wiarygodność ksiąg rachunkowych w tym zakresie.

2. Na podstawie zapisów księgi inwentarzowej środków trwałych Urzędu Gminy w Sadkowicach stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- operacje, które powinny skutkować zwiększeniem wartości istniejącego środka trwałego wprowadzono do ewidencji analitycznej jako nowy środek trwały, np. składnik o nazwie „Przebudowa drogi Nowe Szwejki-Rzymiec” wartość 594.597,24 zł (nr inwentarzowy III/4/133). Powyższe naruszało art. 31 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami;
 - odnotowano przypadki niewłaściwego określenia nazwy środka trwałego. W stosowanym nazewnictwie składników majątkowych często posługiwano się nadaną nazwą zadania inwestycyjnego, w wyniku którego powstał nowy środek trwałych bądź ulepszano istniejący składnik majątku, np.: „Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Sadkowicach” wartość 255.623,63 zł (nr inwentarzowy II/3/1). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości - przez środki trwałe rozumie się z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności: a) nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, c) ulepszenia w obcych środkach trwałych, d) inwentarz żywy;
 - odnotowano przypadki przyjęcia na stan składników majątku Urzędu Gminy i przekazania środków trwałych, wytworzonych bądź zakupionych, w tym samym dniu innej jednostce do użytkowania, np.: w dniu 31 października 2019 roku przyjęto na stan środków trwałych na podstawie dokumentu OT 3/2019 środek trwały pn. fotowoltaika w ZS w Sadkowicach i w tym samym dniu został on przekazany do jednostki organizacyjnej Gminy, natomiast w dniu 12 listopada 2019 roku dokumentem księgowym OT 4/2019 zaewidencjonowano środek trwały pn. „Termomodernizacja budynku ZS w Sadkowicach” i w tym samym dniu został on wyksięgowany. W obydwu przypadkach poczynione inwestycje były związane ulepszeniem infrastruktury budynków użytkowanych przez Zespół Szkół w Sadkowicach. W wyniku kontroli ustalono, że wartość ww. budynków została zaewidencjonowana w księgach rachunkowych ww. jednostki oświatowej, natomiast urządzenia do przetwarzania energii słonecznej były zamontowane na stałe na tych budynkach. W sytuacji wytworzenia bądź zakupu przez Gminę środka trwałego dla gminnej jednostki organizacyjnej, operacje w zakresie przekazania jej na stan majątku innej jednostki powinny odzwierciedlać konta: Wn 800, Ma 080 w kwocie poniesionych wydatków na wytworzenie/nabycie danego środka trwałego, na podstawie protokołu przekazania (PT) podpisanego przez kierowników obydwóch jednostek;

- w książce inwentarzowej we wszystkich pozycjach grupy 0 zaewidencjonowano środki trwałe pod nazwą „Działka”, nie podając dodatkowych cech takich jak: jej oznaczenia numerem, miejsce położenia, powierzchnia, które to dane są niezbędne do prawidłowej weryfikacji składników majątku w trakcie prowadzonych czynności inwentaryzacyjnych;
 - odnotowano przypadki nieprawidłowego zaklasyfikowania składników majątku, z naruszeniem przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. z 2016 roku poz. 1864), np.: ogrodzenie budynku biurowego w Lubani sklasyfikowano w grupie 1 podgrupie 105 – budynki biurowe (nr inwentarzowy II/22). Ujęcie ogrodzenia w grupie 1 może mieć miejsce w przypadku, gdy jako obiekt pomocniczy wchodzi w skład budynku, jako pojedynczego obiektu inwentarzowego (w związku z tym wartość ogrodzenia powinna podwyższać wartość budynku jako całego obiektu budowlanego prawidłowo sklasyfikowanego w tej grupie), w innym przypadku powinno zostać zaliczone do grupy 2 rodzaju 291 - pozostałe objekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane, która obejmuje ogrodzenia grodzące więcej niż jeden budynek (nie będące obiektem pomocniczym). Powyższą nieprawidłowość stwierdzono także w odniesieniu do składnika majątkowego „szambo przy budynku biurowym UG” sklasyfikowanego w podgrupie 105 (nr inwentarzowy II/2);
 - na stan składników majątku Gminy Sadkowice przyjęto nieruchomości stanowiące własność osób prawnych, tj. jednostek ochotniczych straży pożarnych, działających na terenie gminy. Powyższy fakt potwierdzało saldo konta 011 wraz z analityką 4, 5, 7-11, 14, wynikające z ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy, które na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiło 367.075,43 zł. Według zapisów Krajowego Rejestru Sądowego stowarzyszeń, jednostki ochotniczych straży pożarnych w 2004 roku zostały zarejestrowane w tym rejestrze i posiadają osobowość prawną, a tym samym wartość ich majątku powinna być ujęta w ewidencji księgowej tych stowarzyszeń. Przyjęcie na stan majątkowy Gminy Sadkowice nieruchomości stanowiących własność innych osób prawnych zniekształcało stan faktyczny aktywów jednostki, który przedstawiany jest w bilansie Urzędu Gminy Sadkowice.
3. Postanowienia instrukcji inwentaryzacyjnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 46/2013 Wójta Gminy Sadkowice z dnia 25 listopada 2013 roku, nie określały istotnych dla prawidłowego przeprowadzenia inwentaryzacji zasad inwentaryzacji metodą weryfikacji sald oraz metodą potwierdzenia sald aktywów i pasywów. Powyższe naruszało art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości.
 4. W zakresie inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - czynności inwentaryzacyjne w zakresie potwierdzenia sald należności jednostka wykonała po dniu 15 stycznia 2020 roku, czym naruszyła § 9 pkt 2 Instrukcji inwentaryzacyjnej oraz art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Wpływ do Urzędu Gminy w Sadkowicach potwierdzenia salda należności wynikających z faktury nr 5743/2019 na kwotę 3.975,05 zł,

wystawionej dla Poczty Polskiej S.A., odnotowano w dniu 21 stycznia 2020 roku, natomiast wpływ potwierdzenia salda wynikającego z faktury nr 5744/2019 na kwotę 5.962,57 zł wystawionej dla Banku Spółdzielczego Ziemi Łowickiej w Łowiczu Oddział w Sadkowicach, zarejestrowano w dniu 31 stycznia 2020 roku. Ponadto, zespół weryfikacyjny w skład, którego wchodziły pracownicy Referatu Finansowego, wykonujący obowiązki w zakresie ewidencji operacji księgowych w księgach rachunkowych kontrolowanej jednostki, protokołem weryfikacji nr 8/2019 z dnia 4 stycznia 2020 roku potwierdził poprawność salda konta 201-5, w zakresie należności od ww. odbiorców, które to wnioski oparto na opisanych wyżej fakturach. Należy wskazać, że przeprowadzenie inwentaryzacji dwoma metodami, tj. weryfikacji oraz potwierdzenia salda, podaje pod wątpliwość prawidłowość przeprowadzonej inwentaryzacji dla ww. składników majątku. Zgodnie z art. 26 ust.3 pkt 1 ustawy o rachunkowości – termin i częstotliwość inwentaryzacji, określone w ust. 1, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację: składników aktywów - z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku produkcji oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, określonych w art. 17 ust.2 pkt 4 - rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku, ustalenie zaś stanu nastąpiło przez dopisanie lub odpisanie od stanu stwierdzonego drogą spisu z natury lub potwierdzenia salda - przychodów i rozchodów (zwiększeń i zmniejszeń), jakie nastąpiły między datą spisu lub potwierdzenia a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych, przy czym stan wynikający z ksiąg rachunkowych nie może być ustalony po dniu bilansowym;

- jednostka zaniechała wykonania czynności weryfikacyjnych w zakresie salda zobowiązań z tytułu pożyczek długoterminowych zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi (umowa: nr 595/GW/PD/2013, nr 763/OA/P/2014, 4/GW/PD/2015, nr 275/OA/PD/2016), na łączną kwotę 530.455,00 zł, odnotowanych na koncie 260 ksiąg rachunkowych Gminy Sadkowice. W przedłożonej dokumentacji znajdowało się potwierdzenie stanu zobowiązań na dzień 31 października 2019 roku, podczas gdy zgodnie z zarządzeniem nr 105/2019 Wójta Gminy Sadkowice z dnia 15 grudnia 2019 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, uzgodnienia stanu księgowego ze stanem rzeczywistym należało dokonać na dzień 31 grudnia 2019 roku;
- zaniechano weryfikacji salda konta 221 – Dochody budżetowe, które na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiło: strona Wn 514.214,23 zł (należności) i strona Ma 151,24 zł (zobowiązania). Wójt Gminy w odpowiedzi na pisemne zapytanie inspektorów RIO, o wyjaśnienie powyższej kwestii wyjaśniła, że „...w wyniku niedopatrzenia podczas kompletowania dokumentacji do kontroli nie dołączono protokołu weryfikacji nr 14/2019 salda konta 221 – Dochody budżetowe”, który przedłożono razem z wyjaśnieniem. Analiza przedmiotowego protokołu weryfikacji wykazała, że zawierał on dane wynikające z ewidencji księgowej bez uszczegółowienia, na podstawie jakich dowodów źródłowych stwierdzono prawidłowość ustalonych w księgach rachunkowych sald. Ponadto, nie potwierdzał on przeprowadzonych czynności weryfikacyjnych salda zobowiązań odnotowanych na tym koncie, na dzień wskazany w zarządzeniu kierownika jednostki. Przedmiotowy

dokument nie był oznaczony datą jego sporządzenia, jak również nie zawierał informacji, w jakich dniach przeprowadzono czynności weryfikacyjne. Inwentaryzację ww. należności wykonało dwóch pracowników Referatu Finansowego, którzy zgodnie z zakresem czynności zobowiązani byli do ewidencjonowania zdarzeń w księgach rachunkowych Urzędu Gminy, co nie spełniało wymogu określonego zapisami § 14 pkt 3 Instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którym - wyniki inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze weryfikacji ujmuje się w protokole, który podpisują pracownicy dokonujący weryfikacji, tj. pracownicy księgowości oraz pracownicy merytoryczni;

- zaniechano zinwentaryzowania sald kont zespołu 2 odnotowanych na dzień 31 grudnia 2019 roku w księgach rachunkowych organu, tj. konto 224 strona Wn kwota 40.826,00 zł, strona Ma kwota 1.092,95 zł, konto 240 strona Ma kwota 66.517,99 zł, konto 260 saldo strony Ma kwota 518.527,00 zł, konto 909 strona Ma kwota 424.412,00 zł. Powyższe salda należało zinwentaryzować poprzez weryfikację bądź potwierdzenie salda w zależności od rodzaju należności i zobowiązań odnotowanych na przedmiotowych kontach, zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości. Stosownie do ww. przepisów - inwentaryzację: 1) aktywów finansowych, należności, w tym udzielonych pożyczek, z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - należy przeprowadzić drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic; 2) należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w art. 26 ust.1 pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników;
- stwierdzono przypadki zastosowania błędnej metody inwentaryzacji składników majątku, a mianowicie: w protokole weryfikacji nr 4/2019 - częściowego salda konta 011 w zakresie środków trwałych służących działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, pod poz. 2 wskazano środek trwały „Scena z wyposażeniem” o wartości brutto 133.580,14 zł. Wskazany składnik majątku zinwentaryzowano poprzez weryfikację salda ewidencji księgowej z dokumentacją źródłową. Powyższe naruszało art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego - jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: 1) aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych), papierów wartościowych w postaci materialnej, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt 3, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

Odpowiedzialność za ujawnione naruszenia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Wójt o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Sadkowicach, zgodnie z wymogami określonymi w art. 69 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
2. Zdarzenia gospodarcze ewidencjonować w urządzeniach księgowych zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w szczególności:
 - dokonywać dekretacji dowodów księgowych, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy;
 - operacje gospodarcze (finansowe) ujmować w ewidencji na podstawie dowodów księgowych, o których mowa w art. 20 ust.2 ww. ustawy;
 - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust.1 ww. ustawy;
 - w zapisach księgowych ujmować co najmniej: określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zgodnie z art. 23 ust.2 ww. ustawy;
 - zapisów korygujących w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z regułami ustalonymi w art. 25 ust.2 ww. ustawy.
3. Ewidencji poszczególnych operacji gospodarczych dokonywać zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w szczególności:
 - ewidencji wadliwych i zabezpieczeń należytego wykonania umowy dokonywać w księgach rachunkowych Urzędu Gminy, a nie organu (budżetu);

- zapewnić prawidłową ewidencję zdarzeń wynikających z wyciągów bankowych;
 - prawidłowo ewidencjonować w księgach rachunkowych Urzędu Gminy wpłaty z tytułu dochodów podatkowych, na koncie 221 – w zakresie ewidencji syntetycznej, analitycznej i szczegółowej;
 - dochody i wydatki realizowane przez gminne jednostki budżetowe ewidencjonować na kontach 901 (Dochody) i 902 (Wydatki) na podstawie sprawozdań budżetowych tych jednostek. Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont 901 oraz 902 powinna umożliwić ustalenie stanu poszczególnych dochodów oraz wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji budżetowej;
 - zaniechać ewidencji dochodów budżetu z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych na koncie 221 w ewidencji Urzędu Gminy;
 - zaniechać ewidencji dochodów budżetu z tytułu dotacji i subwencji na koncie 130 w ewidencji Urzędu Gminy;
 - konto 080 prowadzić z podziałem na konta analityczne uwzględniające poszczególne zadanie inwestycyjne.
4. Zapewnić składanie przez kierowników jednostek budżetowych jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S spełniających wymogi określone w § 1 i nast. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
 5. Zapewnić przestrzeganie § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym - sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.
 6. Zapewnić przestrzeganie § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, stosownie do którego – kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
 7. Skutki finansowe w zakresie obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, oraz skutki finansowe zwolnień wynikających z uchwały Rady Gminy wykazywać zgodnie z wymogami określonymi w § 3 ust. 1 pkt 9 i pkt 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
 8. Sporządzić korekty sprawozdań Rb-PDP za 2018 i 2019 rok, w związku z wykazaniem nieprawidłowych danych w zakresie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, oraz skutków finansowych zwolnień wynikających z uchwały organu

stanowiącego, uwzględniając zaprezentowane w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego ustalenia RIO. Skorygowane sprawozdania, zawierające prawidłowe dane, przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę złożenia korekty.

9. Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników na bieżąco ewidencjonować na koncie pozabilansowym 991, przestrzegając przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
10. Wartość niewykorzystanych dotacji oraz naliczonych odsetek od środków dotacji przechowywanych na rachunkach bankowych, podlegających zwrotowi do budżetu państwa, wykazywać w bilansie z wykonania budżetu w pozycji „Pozostałe środki pieniężne”.
11. Ustalić w polityce rachunkowości zasady ewidencji zobowiązań pozwalające na identyfikację ewentualnych zobowiązań wymagalnych.
12. Zapewnić stosowanie art. 272 i art. 274a § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi - organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności stanu faktycznego z przedstawionymi dokumentami, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
13. Analityczne i szczegółowe konta rozrachunkowe podatników prowadzić zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
14. Postępowanie podatkowe wszczynać wyłącznie na wniosek strony.
15. Zapewnić prawidłową weryfikację składanych przez podatników wniosków o zastosowanie ulgi w zapłacie podatku bądź zaległości podatkowej. W przypadku braków formalnych podania wzywać podatnika do ich uzupełnienia, zgodnie z art. 169 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
16. Przy wydawaniu zaświadczeń w zakresie udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie, stosować wzory druków określone § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 roku w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.
17. Decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od środków transportowych wydawać na cały rok podatkowy, stosując art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.
18. Zaniechać wydawania decyzji określających wysokość zaległości podatkowej, z uwagi na brak podstawy prawnej do wydawania takich rozstrzygnięć przez organ podatkowy.
19. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca

1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083).

20. Zapewnić monitorowanie procesów związanych z realizacją zaplanowanych dochodów budżetowych w celu dokonania stosownych zmian w uchwale budżetowej, w przypadku danych wskazujących na niemożności wykonania dochodów w założonych kwotach.
21. Podjąć czynności mające na celu prawne określenie praw i obowiązków związanych z władaniem nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Sadkowice, które przekazano jednostkom oświatowym, zgodnie z wymogami art. 43 i nast. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
22. Zapewnić przestrzeganie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, w zakresie obowiązku kontrasygnowania czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych przez Skarbnika Gminy (głównego księgowego budżetu) lub przez osobę przez niego upoważnioną.
23. Zapewnić prawidłową ewidencję analityczną składników majątku, przestrzegając przepisów ustawy o rachunkowości oraz obowiązującej polityki rachunkowości.
24. Środki trwałe klasyfikować zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT).
25. W ewidencji składników majątku Gminy nie ujmować nieruchomości stanowiących własność innych osób prawnych.
26. Dokonać analizy realności salda konta 080.
27. Zapewnić przestrzeganie art. 31 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.
28. Dokonać zmian w Instrukcji inwentaryzacyjnej, w celu określenia szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania inwentaryzacji, w celu zapewnienia jej przeprowadzenia zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości.
29. Zapewnić rzetelne i zgodne z przepisami art. 26 ustawy o rachunkowości przeprowadzanie inwentaryzacji, w szczególności stosować prawidłowe metody inwentaryzacji w zakresie poszczególnych rodzajów aktywów i pasywów.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Wójt o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Sadkowiec,

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Sadkowiec,

aa.